

สนุกและเรียนรู้กับ

60

กิจกรรมและเกม

เหมาะสำหรับผู้มีอาชีพ

ครูอาจารย์ วิทยากร

นักฝึกอบรม นิสิต นักศึกษา

และผู้สนใจทั่วไป

ทวีป อภิสิตธิ์

คำนำ

จากประสบการณ์ในอาชีพครูอาจารย์และวิทยากรให้การฝึกอบรมที่ผ่านมา พบว่า สิ่งที่ช่วยให้ผู้เรียน หรือผู้รับการฝึกอบรม มีความรู้ความเข้าใจและจดจำได้ดีนั้น ผู้สอน หรือผู้ฝึกอบรมจะต้องเตรียมหาหรือคิดกิจกรรม และเกม ต่างๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องที่จะสอนและฝึกอบรม ไว้ให้ผู้เรียน หรือผู้รับการฝึกอบรมลงมือทำ แล้วเกิดการเรียนรู้ด้วยตัวของผู้เรียน และผู้รับการฝึกอบรมเองมากที่สุดเท่าที่จะทำได้

นอกจากนี้ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หรือฝึกอบรมให้คนกล้าคิด กล้าตัดสินใจ และกล้าอธิบายแสดงความคิดเห็นได้ดีนั้น ผู้สอน หรือผู้ฝึกอบรมจะต้องหาและ **สะสมกรณีตัวอย่าง** ที่เป็นเรื่องจริงหรือสมมุติไว้เป็น **“ตุ๊กตา”** ให้ผู้เรียน หรือผู้รับการฝึกอบรม ทำ แล้วหลังจากนั้นจึงให้อธิบายแสดงความคิดเห็น และตัดสินใจ จากการทำกิจกรรมที่ให้ทำ เหล่านั้น การเรียนรู้จึงจะเกิดขึ้นในตัวผู้เรียน หรือผู้รับการฝึกอบรมได้ดี ตามที่ผู้สอน หรือผู้ฝึกอบรมต้องการ อย่างไรก็ตาม เมื่อผู้เรียน หรือผู้รับการฝึกอบรม ทำกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็น วิชาการไปนานๆหรือหลายๆกิจกรรมเข้า ก็จะทำให้เกิดความเบื่อหน่ายขึ้นเป็นธรรมดา ฉะนั้น ผู้สอน หรือผู้ฝึกอบรมจึงต้องหาวิธีแก้ **“เซ็ง”** และแก้ความเบื่อหน่ายโดยเตรียม **กิจกรรม เกม เพลง เรื่องขำขัน หรือนิทาน** ไว้สอดแทรกให้ทำแล้วเกิดความสนุกสนาน คลายความเครียดและความเบื่อหน่ายลงได้ บรรยากาศของการเรียนรู้ จึงจะเป็นไปด้วยความราบรื่น เรียบร้อยและ บรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตรที่กำหนดไว้

เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้มีอาชีพครูอาจารย์และนักฝึกอบรมให้สามารถเลือก **กิจกรรมและเกม** ไปใช้ประกอบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการฝึกอบรมได้ สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น จึงได้รวบรวม **“กิจกรรม และเกม”** ภายใต้ชื่อเรื่อง **สนุกและเรียนรู้กับ 60 กิจกรรมและเกม** เล่มนี้ขึ้นมา หวังอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะช่วยอำนวยความสะดวกให้ผู้มีอาชีพครู อาจารย์ นักฝึกอบรม และผู้สนใจทั่วไปสามารถเลือกนำ **“กิจกรรม และเกม”** ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการฝึกอบรมได้ตามสมควร

ทวีป อภิสสิทธิ์

19/กค./55

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	3
สารบัญ	4
ตอนที่ 1 กิจกรรม	
1) มารู้จักกันสักหน่อย	7
2) เนื้อคู่อยู่ไหน	9
3) หัวใจของใคร	11
4) หาหัวใจให้ตรงตัว	13
5) เพื่อนฉัน	15
6) เวียนเทียน	16
7) มาเรียนรู้และเข้าใจซึ่งกันและกัน	17
8) คุณลักษณะคนดีโดยวาดภาพ	19
9) ไปหน้าคนที่ฉันชอบ	21
10) นักล่าลายเส้น	22
11) ต่อชื่อให้คล้องจอง	25
12) อักษรนำชื่อ	26
13) หมอดูลักษณะ	27
14) จำจี้รูป	29
15) ไฟ ดิน น้ำ ลม โป้ง	32
16) จุดเทียนอุดมการณ์	33
17) เรือจากไม้ขีด	36
18) เต็มให้เข้าจังหวะ	39
19) ข้อคิดจากการร้องเพลงและปรบมือ	40
20) ลูกบอลชวนคิด	41
21) เปิดใจ	43

22) คิดคนละแง่ สัมผัสคนละมุม	44
23) ปิดตาหาคู่	45
24) ทำตามใบสั่ง	47
25) เอาจ้องนอนเปล	49
26) สี่เหลี่ยมจัตุรัสชวนงอน	50
27) หัวโต	52
28) จับคู่เดิม	53
29) ต่อตัวตามสั่ง	55
30) รวบรวมสิ่งของ	57
31) เดินอย่างช้า	59
32) ตึกตาล้มลุก	60
33) จับเข้าคู่กัน	62
34) นั่งโดมิโน	63
35) ความลับในใจ	65
36) กระจกชวนคิด	66
37) วาดภาพตามสั่ง	68
38) เดินอย่างเปิด	69
39) ลอดบ่วงงูกินหาง	71
40) ก้าวลอดบ่วงมือ	72
41) ปล่อยเกาะ	73

ตอนที่ 2 เกม

42) จ๊ะเอ๋	76
43) รถไฟมรณะ	77
44) เกมหาเงิน	79
45) กาป้อนลูก	81
46) กระจกหลงโพรง	83
47) แข่งกันหาประโยชน์	85
48) วึ่งซิกแซก	86

49) ดาวประดับใจ	88
50) ร่วมระบายสี	89
51) หยอดเหรียญ	91
52) รำวงจับกลุ่ม	92
53) ลูกผสม	92
54) ดนตรีชีวิต	95
55) ข้อคิดจากการปรบมือ	97
56) แก้ปัญหาหรือสร้างปัญหา	99
57) จำสิ่งของ	101
58) ชี้ไม้ไผ่แทงลูกโป่ง	103
59) ตีลูกเทนนิสใส่ตะกร้า	105
60) บอกลักษณะคำที่เป็นพวกเดียวกัน	107
เกี่ยวกับผู้เขียน	110



ตอนที่ 1 กิจกรรม

กิจกรรม และเกม : ความแตกต่าง

หมายถึง สิ่งที่ทำให้ผู้เรียนทำ(ปฏิบัติ)

แล้วเกิดการเรียนรู้เหมือนกัน

แต่เกม ต่างกับกิจกรรม

ตรงที่เกมมีการแข่งขัน

แต่กิจกรรมไม่มีการแข่งขัน



มารู้จักกันสักหน่อย

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้ทำกิจกรรม

1. ทำความรู้จักซึ่งกันและกัน
2. ละลายพฤติกรรมของตนเองให้พร้อมที่จะทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น

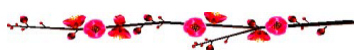
อุปกรณ์ กระดาษเปล่าสำหรับแจกผู้ทำกิจกรรมคนละ 1 แผ่น - ดินสอหรือปากกา

ขั้นตอนการทำกิจกรรม

1. วิทยากรแจกกระดาษเปล่าให้ผู้ทำกิจกรรมทุกคน
2. ให้ผู้ทำกิจกรรมไปทำความรู้จักกับผู้ทำกิจกรรมคนอื่นๆ ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ (ไม่ควรน้อยกว่า 5 คน)
3. กำหนดเวลาให้ทำความรู้จักกันให้เสร็จสิ้นภายใน 5 นาที
4. รายละเอียดที่ต้องการให้ไปศึกษา และจดบันทึกมา เช่น.....
ชื่อ..... ที่อยู่..... สภาพครอบครัว..... อุดมคติ..... ความคาดหวังที่จะได้จากการทำกิจกรรม ฯลฯ (หรือแล้วแต่วิทยากรจะกำหนดเพิ่มเติมตามต้องการ)
5. หลังจากหมดเวลาแล้ว ให้วิทยากรถามว่า ผู้ใดได้จำนวนคนรู้จักเพิ่มขึ้นเท่าใด ใครได้รู้จักคนได้มากที่สุด ก็คน คนที่รู้จักน้อยที่สุดก็คน แล้วให้ซักถามคนที่รู้จักได้มากที่สุดว่ารู้จักใครบ้าง เมื่อเอ่ยชื่อผู้ใดให้เพื่อนๆ ผู้อื่นลองทายว่าเป็นใคร หลังจากนั้นจึงแสดงตัว
ทำเช่นนี้ หมุนเวียนไปจนกระทั่งครบทุกคน หรือเมื่อถึงเวลาพอสมควร ส่วนผู้ที่ยังไม่ได้แนะนำ อาจจะเอาไว้อ่อยๆ แนะนำเมื่อทำกิจกรรมอื่นๆ ต่อไปอีกก็ได้

แนวการให้ทำกิจกรรมสำหรับวิทยากร

กิจกรรมนี้วิทยากรจะต้องแสดงท่าทีเป็นกันเองกับ อาจจะพูดเล่นหรือหยิบบกมุขตลกจากการรายงานข้อมูลของผู้ทำกิจกรรมมาสร้างบรรยากาศให้ครื้นเครงได้ด้วยในขั้นแรกควรเริ่มกับผู้รายงานที่มีบุคลิกชอบเล่นหัวหรือพูดตลกๆ หรือวิทยากรอาจชักซ้อมกับผู้รับการอบรมที่จะให้ทำกิจกรรมไว้อ่อนก็ได้



2

เนื้อคู่อยู่ไหน

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้ทำกิจกรรม

1. คั่นเคยกันอย่างรวดเร็ว
2. พร้อมทั้งจะสนับสนุนและเข้าร่วมกิจกรรมอื่นๆ ต่อไป โดยไม่ถือเราถือเขา

อุปกรณ์ กระดาษเขียนข้อความตามขั้นตอน ข้อ 1

ขั้นตอนการทำกิจกรรม

1. วิทยากรเตรียมเขียน สิ่งของที่เป็นของคุณกัน ลงในกระดาษสี่เหลี่ยมแผ่นเล็กๆ ไว้ให้เท่าจำนวนผู้รับการอบรม ตัวอย่าง เช่น

ขนมจีน/น้ำยา	น้ำพริก/ปลาทุ
กระเทียม/พริกไทย	ดี/ชั่ว
ศีล/ธรรม	สามี/ภรรยา

- ฯลฯ แล้วตัดเศษกระดาษที่เขียนคำคุณกันไว้นี้ออกเป็น 2 ส่วน ใส่กล่องคนให้คละกัน
2. วิทยากรแจกชิ้นส่วนที่ตัดเตรียมไว้ในข้อ 1 ให้ผู้ทำกิจกรรมทุกคนถือไว้
 3. วิทยากรแจ้งให้ผู้ทำกิจกรรมทราบว่า ชิ้นส่วนที่รับไปนั้น จะมีคู่กันอยู่ ให้แต่ละคนไปหาคู่ให้ได้ โดยพิจารณาจากคำที่เขียนไว้ในกระดาษกับรอยตัดต่อที่เชื่อมกันได้สนิทของกระดาษอีกฝ่ายหนึ่ง
 4. เมื่อหาคู่ได้แล้ว ให้แต่ละคู่สัมภาษณ์ซึ่งกันและกันให้เวลา 5-10 นาที (แล้วแต่ความเหมาะสม)
 5. เมื่อหมดเวลาแล้ว ให้ทุกคนมานั่งเป็นรูปวงกลม และผลัดเปลี่ยนกันแนะนำคู่ของตนเอง หมุนเวียนกันไปให้ครบทุกคน (หรือตามแต่เวลาจะอำนวย)

แนวการให้ทำกิจกรรมสำหรับวิทยากร

1. ความสนุกเป็นกันเองส่วนหนึ่งของกิจกรรมนี้ขึ้นอยู่กับ ข้อความที่เขียนจับคู่กันไว้ใน แผ่นกระดาษ ให้เป็นข้อความที่ตลกหรือซ้ำกันจะช่วยให้สนุก
2. จุดสำคัญของการหาคู่คือ จะต้องคิดว่าข้อความของตนจะคู่กับอะไรเป็นเบื้องต้น ซึ่ง บางครั้งอาจจะคิดไม่ถูกไปจับคู่ผิดก็ได้ ก็จะสร้างความสนุกและเมื่อจับคู่ไปแล้วให้พิสูจน์ รอยต่อของข้อความว่าต่อกันสนิทเป็นบัตรคำเดียวกันจริงหรือไม่ด้วย ทั้ง 2 ส่วนนี้เป็นจุดที่ทำให้ผู้รับการอบรมสนุกและเริ่มเป็นกันเอง ซึ่งเมื่อเวลาที่วิทยากรเรียกชื่อคู่ต่างๆ ขึ้นมา ถ้าเป็นคู่ที่ ซ้ำๆ ก็จะสร้างความสนุกสนานให้กับกลุ่มด้วย
3. วิทยากรอาจสอบถามความรู้สึก ภายหลังจากทำกิจกรรมนี้จบลงแล้วว่าแต่ละคน รู้สึกเป็นอย่างไร รู้สึกเป็นกันเองขึ้นบ้างหรือไม่ มีใครยังน้อยใจว่าไม่มีคู่หรือไม่ ฯลฯ ดังนี้ เป็นต้น



3

หัวใจของใคร?

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้ทำกิจกรรม

1. รู้จักมักคุ้นกันมากยิ่งขึ้น
2. ละลายพฤติกรรมของผู้ทำกิจกรรมให้เป็นหนึ่งเดียวกัน

อุปกรณ์

1. กระดาษแข็งตัดเป็นรูปหัวใจ ขนาดพอเหมาะที่สามารถจะเขียนชื่อผู้ทำกิจกรรม แล้วมองเห็นได้ชัดเจน

2. ลวดเสียบกระดาษ 1 กล่อง

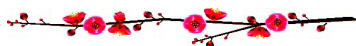
ขั้นตอนการทำกิจกรรม

1. วิทยากรเตรียมตัดกระดาษเป็นรูปหัวใจไว้จำนวน 2 เท่าของผู้ทำกิจกรรม
2. วิทยากรแจกหัวใจให้ผู้ทำกิจกรรม คนละ 2 แผ่น พร้อมด้วยลวดเสียบกระดาษ 1 ตัว
3. ให้ผู้ทำกิจกรรมเขียนชื่อนามสกุลด้วยตัวบรรจงตัวโตขนาดที่ให้ผู้อื่นมองเห็นได้ชัดๆ
4. วิทยากรเก็บคืนแยกรายชื่อเป็น 2 ชุด ชุดที่ 1 วิทยากรเก็บไว้ อีกชุดหนึ่งแจกคืนผู้ทำกิจกรรม โดยแจกชื่อคนที่ไม่รู้จักรับกับผู้ที่เข้ารับการอบรมคนละชื่อ
5. วิทยากรให้ผู้ทำกิจกรรมเอาป้ายชื่อไปคืนเจ้าของชื่อในหัวใจที่ตนได้รับแจกจากวิทยากร แล้วถามรายละเอียดเจ้าของป้ายชื่อนั้นให้ได้รายละเอียดมากที่สุด เพื่อเตรียมไว้รายงานกลุ่มเมื่อถูกเรียก ให้เวลาสั้นๆ 2-3 นาที
6. หมดเวลาแล้วให้กลับเข้ามารวมกลุ่มใหญ่
7. วิทยากรเอาป้ายชื่อที่เก็บไว้อีกชุดหนึ่ง ออกมาให้สมาชิกที่เข้ารับการอบรมคนใดคนหนึ่งจับขึ้นมาทีละชื่อ เมื่อถูกชื่อใคร คนนั้นต้องเล่ารายละเอียดเจ้าของป้ายชื่อผู้ที่ตนไปสัมภาษณ์มาให้สมาชิกคนอื่นๆ ทราบ และขณะที่เล่ารายละเอียดของผู้ใด ให้เจ้าของประวัติคนที่ถูกสัมภาษณ์ยืนขึ้นแสดงตัวด้วย
8. เมื่อคนที่ไปสัมภาษณ์มาแล้วจบ ให้ผู้ที่เป็นเจ้าของชื่อที่ถูกเล่า แสดงความรู้สึกหรือเล่าเพิ่มเติมรายละเอียดได้ถ้าต้องการ

9. จบแล้วให้จับชื่อคนต่อไปขึ้นมา แล้วแนะนำโดยให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับขั้นตอนที่ 7-8
หมุนเวียนต่อไปจนครบทุกคนหรือเมื่อถึงเวลาพอสมควร
10. กิจกรรมจบแล้วให้ทุกคนติบ่ายชื่อรูปหัวใจของตนเองไว้ที่อกเสื้อ ตลอดเวลา
ทำกิจกรรม

แนวสรุปกิจกรรมสำหรับวิทยากร

กิจกรรมนี้ มุ่งให้ทุกคนรู้จักสนิทสนมคุ้นเคยกัน ซึ่งจะทำให้ทุกคนกล้าแสดงออก และ
ร่วมทำกิจกรรมต่อไปด้วยความสนุกสนาน เพราะคนเรานั้นถ้าจิตใจอยู่ในสภาวะที่สบายๆ
คุ้นเคยกัน ไม่หวาดระแวง ไม่เครียด การเรียนรู้จากการทำกิจกรรมร่วมกันก็จะเกิดขึ้นในตัวผู้ทำ
กิจกรรม โดยเกือบจะไม่รู้สึกว่าเป็นความลำบากในการเรียนรู้สำหรับเขาเหล่านั้น



4

หาหัวใจให้ตรงตัว

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้ทำกิจกรรม

1. รู้จักชื่อ นามสกุลผู้อื่นอย่างน้อย 1 คนในเวลาจำกัด

อุปกรณ์ กระดาษแข็ง, กรรไกร, สีเมจิก

ขั้นตอนการทำกิจกรรม

1. วิทยากรเตรียมตัดกระดาษแข็งเป็นรูปหัวใจไว้ เท่ากับจำนวนคนที่ทำกิจกรรม
2. เขียนชื่อ นามสกุล ของผู้ทำกิจกรรมตัวโตๆให้ชัดเจน อ่านง่าย ใส่รวมไว้ในกล่องกระดาษ
3. เมื่อถึงเวลา วิทยากรนำรายชื่อในกล่องนี้ไปแจกให้ผู้ทำกิจกรรมทุกคนๆ ละ 1 รายชื่อ
4. วิทยากรให้เวลา 1 นาที โดยเป่านกหวีดให้สัญญาณให้ผู้ทำกิจกรรมไปหาคนที่มียชื่อตามที่ตนได้รับแจกไป แล้วเอาชื่อที่เขียนไว้ในรูปหัวใจนี้ไปคิดว่าหน้าอกผู้ นั้น อาจใช้เวลาคุยกันถึงเรื่องที่ต้องการรู้สักเล็กน้อยว่าเป็นใคร มาจากไหน? เป็นต้น เมื่อสัญญาณนกหวีดหมดเวลา ให้ทุกคนที่หารายชื่อและติดรายชื่อให้กับผู้อื่นแล้วกลับเข้าที่นั่งที่
5. วิทยากรสำรวจว่าใครยังหาผู้ที่มีรายชื่อตามหัวใจที่ได้รับแจกไปไม่ได้บ้าง สอบถามว่าเป็นเพราะอะไร และให้ถามหาผู้ที่ชื่อนั้นๆ และให้แสดงตัวว่ามีอยู่หรือไม่ ถ้ามีอยู่ให้ผู้ที่ไม่พบเอารายชื่อที่เขียนไว้ในรูปหัวใจไปติดให้ แล้วตนเองต้องทำกิจกรรมตามที่กลุ่มต้องการ อาจให้ทำกิจกรรมง่ายๆ เช่น แนะนำตนเอง ร้องเพลง รำวง ฯลฯ ก็ได้ ส่วนผู้ที่หาไม่พบเพราะไม่มีผู้เข้ารับการอบรมชื่อนั้นอยู่ ขอให้นำบัตรมาคืนที่วิทยากร
6. ผู้ที่ได้ชื่อของตนที่เขียนไว้ในรูปหัวใจแล้วต้องติดไว้ตลอดช่วงเวลาทำกิจกรรม ถ้าใครทำหายหรือลืมติดจะถูกปรับครั้งละ 5 บาท

หมายเหตุ

กิจกรรมนี้อาจให้ทำต่อเนื่องไปอีกก็ได้ โดยให้ผู้ที่มีชื่ออยู่ในกระดาดรูปหัวใจที่แจกไปนั้นแล้วเมื่อมีเวลาว่างให้ ไปสัมภาษณ์หรือพูดคุยกันต่อ แล้วนำมารายงานต่อที่ประชุม เป็นการแนะนำให้สมาชิกคนอื่นๆ รู้จักมักคุ้นกันไปด้วยก็ได้

แนวการให้ทำกิจกรรมสำหรับวิทยากร

จุดสำคัญของกิจกรรมนี้ อยู่ตรงที่ให้เวลาช่วงที่ไปหาชื่อคนที่ชื่ออยู่ในกระดาดรูปหัวใจที่แจกให้ไปนั้นให้สั้นๆ คือประมาณ 2-3 นาที เพื่อให้ผู้รับการอบรมตื่นเต้นรีบไปหาบุคคลที่ตนเองได้รายชื่อมาให้เร็วที่สุด และอยู่ที่เงื่อนไขที่ว่าถ้าผู้ใดหาคนที่ตนได้รายชื่อมาไม่พบ จะต้องทำกิจกรรมอะไรต่อไปด้วย เช่น จะต้องร้องเพลง เดินเบ็ด รำวง หรือ กิจกรรมที่สมาชิกอื่นต้องการ (วิทยากรจะต้องพิจารณาด้วยว่า เป็นกิจกรรมที่ยากเกินไปหรือไม่ เพราะในช่วงแรกๆ ถ้าให้ทำกิจกรรมที่ยากเกินไป ผู้ทำกิจกรรมจะรู้สึกอายนะคะ และเมื่อเจตคติไม่ดีต่อการทำกิจกรรมได้)





เพื่อนฉัน

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้ทำกิจกรรม

1. สร้างความคุ้นเคยในหมู่ผู้ทำกิจกรรมได้
2. จำชื่อผู้เข้าร่วมผู้ทำกิจกรรมได้

อุปกรณ์ เนื้อเพลง เขียนบนกระดาษดำหรือในกระดาษพอที่จะมองเห็นได้ทั่วถึง

เพลงเพื่อนฉัน

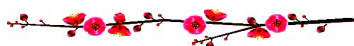
“.....(ใส่ชื่อผู้รับการอบรม)..... ชื่อฉัน ขอฝากสัมพันธ์ไว้เป็นเพื่อนเกลอ
ฝากไว้ใกล้เธอ หากมันพบเจอกันจำได้ขอจงอย่าได้ลืมฉัน.....

ขั้นตอนการทำกิจกรรม

1. วิทยากรนำร้องเพลงโดยเอ่ยชื่อวิทยากร นำขึ้นก่อน ให้ผู้ทำกิจกรรมทุกคนร้องตาม
2. เมื่อจบแล้ววิทยากรชี้ไปที่ผู้อื่น คนที่ถูกชี้ต้องเอ่ยชื่อตนเองขึ้นนำเพลง แล้วทุกคนร้องตามไปจนจบ แล้วชี้มือไปที่คนอื่นต่อไป เวียนกันไปเรื่อยๆเช่นนี้จนกระทั่งครบทุกคน (หรือเมื่อถึงเวลาพอสมควรแล้วก็อาจจะหยุดไว้ ทำต่อในช่วงเวลาว่างตอนอื่นๆ ต่อไป)

แนวการจัดกิจกรรมสำหรับวิทยากร

ถ้ากลุ่มผู้รับการฝึกอบรมมีน้อยคน เมื่อร้องเพลงเวียนไป โดยเอ่ยชื่อสมาชิกแต่ละคนครบแล้วในรอบแรก อาจเวียนในรอบที่ 2-3 อีกได้ แต่ให้เร่งจังหวะการร้องเพลง พร้อมกับปรบมือให้เร็วขึ้น และให้วิทยากรหรือสมาชิกสุ่มชี้มือไปที่สมาชิกคนใดคนหนึ่ง โดยไม่ต้องให้ผู้นั้นบอกชื่อตน แต่ให้สมาชิกในกลุ่มทั้งหมดใช้ความจำ เอ่ยชื่อผู้ที่ถูกชี้ขึ้นนำเพลงร้องเวียนไปเช่นนี้ จนกระทั่งสมควรแก่เวลา



6

เวียนเทียน

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้ทำกิจกรรม

1. สร้างความคุ้นเคย
2. ละลายพฤติกรรมให้เสมอกัน ก่อนจะฝึกอบรวมร่วมกัน
3. สร้างบรรยากาศสนุกสนานและเป็นกันเอง
4. หาตัวผู้ออกมาทำกิจกรรมในกรณีหาอาสาสมัครไม่ได้

อุปกรณ์ ไข่ไก่ 2 ฟอง หรือแก้วน้ำ 2-3 ใบ ใส่น้ำคอนกรีต

ขั้นตอนการทำกิจกรรม

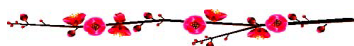
1. วิทยากรให้ผู้ทำกิจกรรมยืนเรียงเป็นวงกลมชิดกัน ไม่เว้นช่องว่างมากเกินไป จนส่งของไปให้กันไม่ถึง

2. แจกกติกาให้ผู้ทำกิจกรรมทุกคนทราบว่า วิทยากรจะส่งไข่หรือแก้วน้ำที่มีน้ำเกือบเต็ม แก้วให้แก่มหาชิกคนใดคนหนึ่ง แล้วให้รับส่งต่อไปให้คนอื่น ๆ ต่อไป โดยอย่าให้ไข่ตกพื้นแตก หรือถ้าเป็นแก้วน้ำก็อย่าให้น้ำในแก้วหก และในขณะที่ส่งของต่อๆ กันอยู่นี้ จะให้มีกิจกรรมอื่น เช่น ร้องเพลงหรือเปิดเพลงไปเรื่อยๆ เมื่อเพลงหยุด ไข่หรือแก้วน้ำอยู่ที่ใคร ผู้นั้นจะต้องออกมา ยืนกลางวง เพื่อให้ทำกิจกรรมอื่นๆ ตามที่กลุ่มต้องการ เช่น สัมภาษณ์หรือร้องเพลง ฯลฯ เป็นต้น

3. เมื่อทุกคนเข้าใจกติกาแล้ว ให้เริ่มลงมือปฏิบัติทันที

แนวการจัดกิจกรรมสำหรับวิทยากร

ผู้ใหญ่ที่ยังไม่คุ้นเคยกัน เมื่อจะให้ทำกิจกรรมใดมักจะไม่มีความละเอียดหรือไม่กล้าแสดงออก วิทยากรจะต้องใช้กิจกรรมเป็นสื่อ ทำให้ผู้ใหญ่เหล่านั้นละลายพฤติกรรมหลอมรวมกันให้ได้ และกิจกรรมนี้เป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยละลายพฤติกรรมของผู้ทำกิจกรรมเหล่านั้นให้หลอมรวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ก่อนที่จะทำกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้อื่นๆ อีกต่อไป



7

มาเรียนรู้และเข้าใจซึ่งกันและกัน

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้ทำกิจกรรม

1. รู้รายละเอียดคุ้นเคยและเกิดความสนิทสนมเป็นกันเองมากยิ่งขึ้น
2. นำวิธีการนี้ไปประยุกต์ใช้ได้มีโอกาสอันควร

อุปกรณ์ กระดาษเปล่าคนละ 1 แผ่น ดินสอหรือปากกา

ขั้นตอนการทำกิจกรรม

1. วิทยากรแจกกระดาษให้ผู้ทำกิจกรรมไปสัมภาษณ์ผู้อื่นให้ได้ข้อมูลมากที่สุด ในหัวข้อต่อไปนี้

ชื่อ.....
 ที่อยู่.....
 การศึกษา.....
 สภาพครอบครัว.....
 ความสนใจ.....
 หุุดมคติ.....
 ฯลฯ.....

โดยใช้เวลาให้ไปสัมภาษณ์ 5-7 นาที เมื่อได้ยินสัญญาณหมดเวลาให้รีบกลับเข้าที่ทันที ถ้าใครช้าจะถูกปรับให้ทำกิจกรรมอื่น ตามแต่จะเห็นสมควร เช่น อาจจะต้องร้อง ร้องเพลง หรืออื่นๆ ตามที่กลุ่มจะกำหนด

2. เมื่อหมดเวลาแล้วให้ผู้ทำกิจกรรมเข้าร่วมกลุ่มใหญ่เป็นวงกลม ถ้ามีจำนวนมากให้วงกลม 2 วงซ้อนกัน

3. วิทยากรให้สมาชิกแต่ละคนยืนขึ้น และเล่ารายละเอียดของคนที่เป็นสัมภาษณ์มา โดยให้ผู้ที่ถูกสัมภาษณ์ยืนขึ้นจนกระทั่งผู้ไปสัมภาษณ์แนะนำและเล่าเรื่องที่ไปสัมภาษณ์มาจบลงแล้วจึงให้ผู้ถูกสัมภาษณ์แนะนำเองและแนะนำสมาชิกคนอื่นๆ ที่ตนไปสัมภาษณ์มาต่อไปอีก ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งครบทุกคน

4. ถ้ามีข้อมูลอะไรที่ผู้อื่นไปสัมภาษณ์มาจากคนที่กำลังถูกแนะนำด้วย ก็ให้เพิ่มเติมได้
5. ถ้ายังมีเวลาอาจจะทำกิจกรรมต่อไป โดยเมื่อทุกคนแนะนำครบหมดแล้ว ให้สมาชิกทุกคนปรบมือพร้อมกัน 3 ครั้ง แล้วเอ่ยชื่อตนเองและชื่อเพื่อนคนอื่นอย่าให้ซ้ำกัน อีก 2 คน จบ แล้วตบมืออีก 3 ครั้ง แล้วให้คนที่ถูกเอ่ยชื่อคนสุดท้าย ปฏิบัติเช่นเดียวกันต่อไป จนกระทั่งครบคนหรือเวลาพอสมควร จึงยุติกิจกรรมนี้

แนวการจัดกิจกรรมสำหรับวิทยากร

กิจกรรมนี้เหมาะสำหรับกลุ่มผู้เข้ารับการอบรมขนาดเล็กหรือขนาดกลางไม่เกิน 20 คน ถ้ากลุ่มใหญ่จะทำให้การจำชื่อสมาชิกคนอื่นๆ ล่วงหน้าก่อนที่จะถึงชื่อคนสุดท้าย ที่จะถึงผู้แนะนำทำได้ลำบาก เพราะคนมากจะเสียเวลากับการนึกชื่อ และทำให้สมาชิกที่ทำกิจกรรมเบื่อน่าเบื่อ

ยังมีวิธีที่จะทำให้ผู้ทำกิจกรรมจำชื่อได้ง่ายขึ้นอีกวิธีหนึ่งก็ คือ ให้สมาชิกแต่ละคน บอกลักษณะเด่น หรือของรักของชอบประจำตัวของแต่ละคนประกอบด้วย เช่น นิตยา ชอบ ปลาหู ทีวี ชอบ เม้า บุญชู-ชอบ พุด บรรเลง-รักดนตรี สุณี-ชอบนั่งรถไฟ ฯลฯ เป็นต้น





คุณลักษณะคนดีโดยวาดภาพ

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้ทำกิจกรรม

1. เข้าร่วมกิจกรรมและรู้จักคุ้นเคยกันมากขึ้น
2. จำชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมคนอื่นๆ และทราบความคิดเห็นบางอย่างของผู้อื่นได้
3. ละลายพฤติกรรมพร้อมที่จะร่วมทำกิจกรรมหรือเรียนรู้เรื่องอื่นๆ ต่อไปได้

อุปกรณ์ที่ใช้

1. กระดาษเปล่า
2. ดินสอ ยางลบ

ขั้นตอนการทำกิจกรรม

1. วิทยากรให้ผู้ทำกิจกรรมแบ่งกลุ่มย่อยกลุ่มละ 5 คน
2. แจกกระดาษเปล่าให้แก่ผู้ร่วมกิจกรรมทุกคน
3. วิทยากรชี้แจงกติกาให้ผู้ทำกิจกรรมทราบดังนี้

1) จะให้เวลาแก่ทุกคน 10 นาที เพื่อไปสัมภาษณ์ผู้ที่ยังไม่รู้จากกลุ่มอื่นให้มากที่สุด โดยถาม ชื่อ.....นามสกุล.....ที่อยู่.....ถามทัศนะว่า คนสวยในทัศนะของเขาเป็นอย่างไร แล้วจดบันทึกไว้

2) นำเอาข้อมูลจากผู้ที่ไปสัมภาษณ์กลับมาจัดอันดับทัศนะของแต่ละคนภายในกลุ่มที่สัมภาษณ์มาได้ ตัวอย่างเช่น กลุ่มหนึ่งอาจจะรวบรวมทัศนะของคนสวยที่สัมภาษณ์มาได้ ดังนี้

- อันดับ 1. หน้าตาดี
- อันดับ 2. มีความรู้
- อันดับ 3. มารยาทดี
- อันดับ 4. มีความเอื้อเฟื้อ

ฯลฯ

แล้วให้เอาข้อมูลที่จัดอันดับแล้ว ของแต่ละกลุ่มมาเขียนเป็นภาพ เพื่อสื่อความหมาย เช่น หน้าตาดีจะเขียนเป็นภาพอย่างไร มีความรู้จะใช้ภาพอะไรแทน มารยาทดีจะเขียนเป็นรูปอะไร มีความเอื้อเฟื้อจะใช้อะไรเป็นสื่อแทน เป็นต้น

4. เมื่อหมดเวลาวิทยากรให้แต่ละกลุ่มนำภาพที่สื่อความหมายของแต่ละกลุ่มออกมาวิจารณ์ร่วมกัน

5. กลุ่มใดได้ชื่อมารู้จักคนมาก เขียนภาพสื่อความหมายได้มากที่สุด เป็นกลุ่มที่ชนะ

6. ให้ทุกคนปรบมือให้กลุ่มผู้ชนะ

แนวการทำกิจกรรมสำหรับวิทยากร

กิจกรรมนี้ใช้ช่วงเวลาในช่วงที่อาจจะเครียดจากการฝึกอบรมตามตารางปกติ ภายหลังจากที่แต่ละคนเริ่มรู้จักชื่อกันแล้ว แต่ยังละลายพฤติกรรมหลอมรวมกันไม่สนิทมากนัก เมื่อทำกิจกรรมนี้แล้ว จะช่วยให้มีความเป็นกันเองมากยิ่งขึ้น





ใบหน้าที่ฉันชอบ

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้ทำกิจกรรม

1. สร้างความคุ้นเคยเกิดความสนุกสนาน ในหมู่ผู้ทำกิจกรรม
2. ละลายพฤติกรรมในหมู่ผู้ทำกิจกรรมด้วยกัน

อุปกรณ์ กระดาษขาวเท่าจำนวนผู้รับการอบรม ปากกา ดินสอ

ขั้นตอนการทำกิจกรรม

1. แจกกระดาษเปล่าให้ผู้รับการอบรมคนละ 1 แผ่น
2. วิทยากรแจ้งให้ผู้รับการอบรมทราบว่า ใครชอบใคร ให้เดินไปหาผู้นั้น
3. เมื่อจับคู่กันแล้ว ให้ต่างฝ่ายต่างนั่งมองหน้ากัน แล้ววาดรูปหน้าของคนที่จับคู่ด้วยลงในกระดาษที่แจกให้ และให้เขียนชื่อ นามสกุล ไว้ใต้รูปหน้าที่วาดไว้
4. เมื่อวาดรูปหน้าเสร็จแล้ว ให้ต่างคนต่างสัมภาษณ์รายละเอียดของกันและกันแล้วจดบันทึกไว้หลังรูปหน้าที่วาดไว้ นั้น ให้เวลา 5 นาที
5. เมื่อหมดเวลา ให้กลับมาเข้ากลุ่มใหญ่ ยืนขึ้นพร้อมทั้งชูรูปภาพแนะนำเพื่อนคนที่ไปวาดรูปหน้าและสัมภาษณ์มาแล้วทีละคู่
6. เปิดโอกาสให้ผู้อื่นซักถามได้ ขณะที่แนะนำ ห้ามเจ้าของรูปหน้าตอบเอง ให้ผู้ที่ไปสัมภาษณ์และวาดรูปหน้ามาเป็นผู้แนะนำและตอบคำถามตอบแทนคนที่ตนไปสัมภาษณ์มา
7. วิทยากรสรุปเสริมเพื่อให้เกิดความสนุกสนาน และให้เอารูปที่ทุกคนวาดไว้ ไปปิดไว้บนกระดานหน้าห้อง หรือที่ผนังรอบๆ ห้อง

แนวสรุปกิจกรรมสำหรับวิทยากร

ความสนุกสนานและเป็นกันเองจะเกิดขึ้น จากการที่แต่ละคนวาดภาพคนที่ตนจับคู่กันมาไม่เหมือนกับตัวจริง กับจุดเด่นบนใบหน้าของแต่ละคน สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้สมาชิกผู้ทำ

กิจกรรม จดจำกันได้ พุดล้อเล่นกันได้ โดยไม่ถือตัว ถ้าวิทยากรจะเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้รับการอบรมเข้าใจจุดประสงค์ของการทำกิจกรรมด้วยก็จะดียิ่ง

จุดที่ชวนให้ผู้ทำกิจกรรมสนุกสนานอีกส่วนหนึ่ง อยู่ที่การตอบคำถามแทน เมื่อมีผู้สงสัย เพราะบางครั้งถ้าคนตอบคำถามแทน สัมภาษณ์ข้อมูลมาไม่เพียงพอ ข้อมูลที่ตอบแทนก็อาจผิดพลาด ซึ่งวิทยากรอาจจะถามเจ้าตัวประกอบด้วยว่าจริงๆ แล้วเป็นเช่นนั้นถูกต้องหรือไม่ ซึ่งถ้าไม่ตรงหรือไม่ถูกต้องก็จะสร้างความขบขันให้กับผู้อื่นด้วย

